

Jesienna Szkoła EWD 2015

Raport z ewaluacji konferencji upowszechniającej
1 - 3 października 2015r.

Warszawa, 2015

Opracowanie: Iwona Bąbiak

*Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Spis treści

<i>Cel i zakres konferencji.....</i>	<i>3</i>
<i>Sposób przygotowania ankiety</i>	<i>3</i>
<i>Charakterystyka respondentów.....</i>	<i>3</i>
<i>Ocena wykładów</i>	<i>4</i>
<i>Treści przydatne do pracy.....</i>	<i>9</i>
<i>EWD w programie studiów?.....</i>	<i>10</i>
<i>Trudne treści.....</i>	<i>11</i>
<i>Treści najbardziej przydatne.....</i>	<i>11</i>
<i>Najbardziej ciekawe.....</i>	<i>12</i>
<i>Co było zbędne...?.....</i>	<i>13</i>
<i>Ocena organizacji Wiosennej Szkoły EWD.....</i>	<i>13</i>
<i>Komentarze, komentarze.....</i>	<i>14</i>

Cel i zakres konferencji

W dniach 1-3 października 2015r. w hotelu Mercure Centrum w Warszawie odbyła się Jesienna Szkoła EWD. Konferencję otworzył dyrektor IBE dr hab. Michał Federowicz wykładem p.t. *Dylemat między autonomią nauczyciela i szkoły a spójnością systemu oświaty – mechanizmy koordynacyjne*. Podkreślił, jak ważną rolę koordynacyjną odgrywa system egzaminów zewnętrznych. W kolejnym wykładzie prof. Roman Dolata odniósł się do ewaluacyjnej funkcji egzaminów zewnętrznych. Te dwa wykłady stanowiły wprowadzenie do zajęć nt. edukacyjnej wartości dodanej, które były prowadzone w kolejnych dniach w trzech grupach nauczycieli akademickich (grupy A1, A2, A3), w grupie przedstawicieli systemu egzaminacyjnego (grupa OKE) i w grupie wizytatorów ds. ewaluacji (grupa KO). Równolegle z tymi grupami pracowali eksperci ds. EWD na kolejnym roboczym seminarium (grupa E). Każda z grup pracowała wg swojego programu.

Sposób przygotowania ankiety

Ankieta ewaluacyjna została przygotowana w wersji papierowej. Każda z grup otrzymała formularz, na którym mogła ocenić zarówno zajęcia, jak i prowadzących. Formularze ankiet były dostosowane do odpowiednich grup uczestników, każda z nich otrzymała indywidualny zestaw pytań. Poniższe zestawienia statystyczne zostały opracowane na ich podstawie. W grupie nauczycieli akademickich uzyskano 25 ankiet, w grupie KO 18, natomiast w grupie OKE 16.

Formularz ankiety ewaluacyjnej zastosowany w grupie ekspertów miał inną formę niż dla pozostałych grup i nie został uwzględniony w zestawieniach statystycznych.

Charakterystyka respondentów

Udział w konferencji wzięły 163 osoby. Byli to wykładowcy akademicki uczący na kierunkach związanych z pedagogiką, pracownicy Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, Kuratoriów Oświaty oraz grupa Ekspertów ds. EWD.

Tabela 1. Uczestnicy konferencji

Uczestnicy konferencji	Liczebność
Wykładowcy akademicki	57
Kuratorium Oświaty	34
Okręgowa Komisja Egzaminacyjna	21
Eksperti	31
IBE	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej.

Ocena wykładów

Programy poszczególnych wykładów oceniane były na czterech wymiarach, które obejmowały poziom merytoryczny, przygotowanie prowadzącego, zakres merytoryczny oraz komunikatywność. Oceny odpowiadały ocenom szkolnym od 1 do 6. Poniższa tabela przedstawia średnią arytmetyczną z uzyskanych wyników. Ze względu na zindywidualizowany program dla różnych grup oceny wykładów zostaną przedstawione z zaznaczeniem, których grup uczestników dotyczą. Tabela nr 2 zawiera średnie ocen dla wykładów ocenianych wspólnie przez grupy nauczycieli akademickich, KO i OKE.

Tabela 2. Ocena wykładów wspólnych dla grup A1, A2, A3, KO i OKE

	Michał Federowicz	Roman Dolata	Aleksandra Jasińska - Maciążek	Tomasz Żółtak	Roman Dolata (sb)
Zakres merytoryczny	4,7	5,0	5,1	5,3	4,9
Poziom merytoryczny	4,9	5,0	5,1	5,2	4,9
Przygotowanie prowadzącego	4,8	5,0	5,1	5,2	4,9
Komunikatywność	4,9	5,2	5,2	5	5,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Najwyżej zostały ocenione poranne wykłady piątkowe (A.Jasińska-Maciązek, T.Żółtak), które były wprowadzeniem merytorycznym do metody edukacyjnej wartości dodanej. Uzyskały one najwyższe noty na wymiarach zakresu i poziomu merytorycznego oraz przygotowania prowadzącego. W tabeli 3. przedstawione zostały średnie ocen z wykładów, które odbyły się jedynie w poszczególnych grupach. Dla celów analizy ważne jest również to, że te wykłady odbywały się dla odpowiednio mniej licznych grup osób, co mogło również mieć przełożenie na nieco wyższe noty niż w przypadku wykładów na sali plenarnej.

Tabela 3. Ocena wykładów, które odbyły się dla poszczególnych grup

	Grzegorz Humenny A1, A2, A3	Tomasz Żółtak OKE	Aleksandra Jasińska – Maciązek OKE	Maciej Koniewski KO
Zakres merytoryczny	4,9	5,3	5,4	4,6
Poziom merytoryczny	5,0	5,5	5,4	4,7
Przygotowanie prowadzącego	5,0	5,5	5,4	4,9
Komunikatywność	4,6	5,1	5,4	4,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Ocena warsztatów

Każda z grup uczestników otrzymała odpowiednio przygotowany dla siebie program zajęć warsztatowych, a formularz ankiety ewaluacyjnej został do niego odpowiednio dostosowany. Poniższe tabele przedstawiają średnią arytmetyczną ze stopni wystawianych na szkolnej skali ocen od 1 do 6 dla poszczególnych grup i tematów realizowanych w trakcie sesji warsztatowych. Ze względu na fakt, że każda z grup prowadzona była przez innych prowadzących, warsztaty oceniane są oddzielnie dla każdej grupy.

Tabela 4. Ocena warsztatów w grupie dla nauczycieli akademickich z grupy A1 (Grzegorz Humenny)

	ABC o EWD	Trzyletnie wskaźniki EWD	Kalkulator EWD 100	Studia przypadku
Zakres merytoryczny	5,1	5,4	5,4	5,0
Poziom merytoryczny	5,2	5,4	5,4	5,2
Efektywność wykorzystania czasu	5,0	5,1	5,1	4,8
Komunikatywność	5,5	5,6	5,5	5,5
Przydatność do pracy	5,0	5,0	4,9	5,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Tabela 5. Ocena warsztatów w grupie dla akademików z grupy A2 (Przemysław Majkut)

	ABC o EWD	Trzyletnie wskaźniki EWD	Kalkulator EWD 100	Studia przypadku
Zakres merytoryczny	5,3	5,3	5,3	5,0
Poziom merytoryczny	5,3	5,3	5,3	5,0
Efektywność wykorzystania czasu	5,0	5,0	4,6	5,0
Komunikatywność	5,0	5,0	4,6	5,0
Przydatność do pracy	4,3	4,3	4,3	4,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Tabela 6. Ocena warsztatów w grupie dla nauczycieli akademickich w grupie A3 (Roman Dolata, Grzegorz Golonka)

	ABC o EWD	Trzyletnie wskaźniki EWD	Kalkulator EWD 100	Studia przypadku
Zakres merytoryczny	5,5	5,7	5,7	5,7
Poziom merytoryczny	5,5	5,7	5,7	5,7
Efektywność wykorzystania czasu	4,7	5,5	5,5	5,5
Komunikatywność	5	5,8	5,8	5,8
Przydatność do pracy	4,7	5,7	5,7	5,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Porównując oceny warsztatów w trzech grupach nauczycieli akademickich widzimy, że różnice w ocenie poszczególnych wymiarów są nieznaczne, a poziom każdego z nich bardzo wysoki. Jednakże w grupie A3 oceny te są nieco wyższe niż w dwóch poprzednich grupach. Prowadzący tę grupę osiągnęli najwyższe noty na wszystkich pięciu wymiarach oceny.

W tabeli 7. przedstawiono średnie ocen poszczególnych wymiarów dla grupy, w której pracowali przedstawiciele Kuratoriów Oświaty. Porównując cztery warsztaty, można powiedzieć, że tu również oceny są zbliżone do siebie, choć wyraźnie niższe niż w grupie nauczycieli akademickich. Najlepiej oceniono warsztat porządkujący wiedzę nt. EWD zatytułowany *Co wiemy o EWD?* Wyniki te pokazują jak bardzo skupioną na swoim zadaniu (przeprowadzeniu ewaluacji zewnętrznej w szkołach i przygotowaniu raportu ewaluacyjnego), świadomą potrzeb szkoleniowych i wymagającą jest grupa wizytatorów ds. ewaluacji.

Tabela 7. Ocena warsztatów w grupie KO dla wizytatorów ds. ewaluacji

	Co wiemy o EWD?	Osiągnięcia edukacyjne uczniów	Trzyletnie wskaźniki egzaminacyjne	Studium przypadku
Zakres merytoryczny	4,6	3,9	4,4,	4,8
Poziom merytoryczny	4,5	3,7	4,3	3,8
Efektywność wykorzystania czasu	4,5	3,5	4,1	3,7
Komunikatywność	4,7	4,1	4,4	3,8
Przydatność do pracy	4,5	3,7	4,3	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

W tabeli 8. przedstawiono średnie ocen dla poszczególnych wymiarów zajęć, w których uczestniczyli przedstawiciele Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. W tym przypadku poziom poszczególnych sesji był bardzo wyrównany i wyjątkowo wysoko oceniony.

Tabela 8. Ocena warsztatów w grupie dla przedstawicieli systemu egzaminacyjnego

	Nowe perspektywy modelowania	Przygotowanie do pracy z bazą wyników	Skalowanie wyników egzaminacyjnych	Bank zadań egzaminacyjnych	Nowa formuła matury	Nowa formuła sprawdzianu
Zakres merytoryczny	5,2	5,3	5,4	5,4	5,4	5,5
Poziom merytoryczny	5,3	5,3	5,4	5,3	5,5	5,6
Efektywność wykorzystania czasu	5,5	5,3	5,4	5,6	5,5	5,6
Komunikatywność	5,3	5,3	5,4	5,5	5,3	5,4
Przydatność do pracy	4,8	5,2	5,2	5,6	5,4	5,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Treści przydatne do pracy

Po ocenie wykładów i warsztatów uczestnicy zostali poproszeni o ustosunkowanie się do pytania o to, czy wiedza zdobyta podczas wszystkich zajęć będzie ich zdaniem przydatna do ich codziennej pracy. Wśród osób, które wypełniły ankiety aż 52 odpowiedziały pozytywnie na postawione pytanie, w tym aż 20 zaznaczyło odpowiedź „Zdecydowanie TAK”. Poniższa tabela przedstawia rozkład ocen w poszczególnych grupach. Na nieco niższą ocenę w grupach akademickich mogło wpłynąć uzasadnienie niektórych respondentów, że nie zawsze prowadzą zajęcia z grupami na wydziale pedagogiki. Jedna z odpowiedzi *Pracuję z osobami przygotowującymi się do prowadzenia zajęć artystycznych, z których nie ma egzaminów, jednak ogólna koncepcja EWD jest warta uwagi* pokazuje, że mimo nominalnej niższej oceny i tak jest oceną pozytywną, wskazującą na przydatność metody EWD.

Tabela 9. Czy treści przedstawione na warsztatach i wykładach będą przydatne do pracy

	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE
A1	3	9	0
A2	0	5	1
A3	3	2	2
KO	3	11	2
OKE	11	5	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

W uzasadnieniu odpowiedzi osób, które zaznaczały „Zdecydowanie TAK” pojawiały się takie sformułowania jak: *wiedza ta rozwija ich (studentów) kompetencje i zachęca do zwrócenia większej uwagi na podnoszenie efektywności pracy zawodowej*. Co ciekawe, wypowiedzi uczestników przy odpowiedzi „Raczej TAK” nie odbiegały treścią od uzasadnień przy odpowiedziach „Zdecydowanie TAK”. Jedna z nich brzmiała: *kształcąc przyszłych*

nauczycieli możemy zwrócić ich uwagę na wykorzystanie EWD w ich pracy zawodowej lub (studenci) powinni wiedzieć o istnieniu narzędzia, jego możliwościach i nabywać umiejętności posługiwania się nim. Z powodzeniem można więc traktować odpowiedzi „Zdecydowanie TAK” oraz „Raczej TAK” jako wskazania przydatności do pracy uczestników.

Uczestnicy grupy dla wizytatorów ds. ewaluacji najczęściej wskazywali na przydatność zdobytej wiedzy *podczas pisania raportu z ewaluacji*. Natomiast osoby reprezentujące Okręgowe Komisje Egzaminacyjne wskazywały na przydatność przedstawionej wiedzy w *konstrukcji testów - badanie jakości zadań, pomoc merytoryczna pracownikom szkoły*. Padły również deklaracje szerzenia zdobytej wiedzy *Informacje te, z którymi się zapoznałam przekazać na konferencji dla dyrektorów SP i Gimnazjum*. Dzięki takim postawom, wiedza przekazana na Szkole EWD dociera do znacznie szerszej grupy odbiorców, niż liczba osób wpisanych na liście obecności.

Podsumowując, żadna z osób nie wskazała odpowiedzi „Zdecydowanie nie”. Przedstawione odpowiedzi wskazują na dobrze dobraną treść zajęć do profilu uczestników oraz spełniają warunek przydatności do pracy.

EWD w programie studiów?

Poniższa tabela przedstawia liczebności odpowiedzi na pytanie o to, czy zajęcia z zakresu EWD powinna zostać włączone do programu studiów pedagogicznych.

Tabela 10. Czy zajęcia z zakresu EWD powinny zostać wprowadzone do programu studiów na kierunkach pedagogicznych?

	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE
A1	2	8	1
A2	2	4	0
A3	4	3	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Biorąc pod uwagę przedstawione odpowiedzi nauczycieli akademickich, którzy wypełnili ankiety ewaluacyjne, można z pewnością odpowiedzieć, że tak, wiedza z zakresu EWD powinna zostać wprowadzona do programu studiów na kierunkach pedagogicznych. Odpowiedzi te dobrze korespondują z poprzednim pytaniem w tych grupach, dotyczących przydatności do pracy.

Trudne treści

W części ankiety, zawierającej pytania otwarte, respondenci mogli wypowiedzieć się na temat tego, jakie treści poruszane podczas wykładów i warsztatów okazały się dla nich trudne. Wśród grup nauczycieli akademickich, które były grupami początkującymi najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami były przede wszystkim *statystyka, skalowanie oraz modele edukacyjnej wartości dodanej*. Jednak część osób miała do statystyki mimo wszystko pozytywne nastawienie: *wszystko jest do opanowania w dłuższym czasie*. W grupie dla wizytatorów ds. ewaluacji pojawiały się podobne treści, dotyczące trudności związanych z przedziałami ufności i skalowaniem oraz różne pojęcia z zakresu statystyki. Tu także pojawiały się wskazania na niewystarczającą ilość czasu i potrzebę kontynuacji zajęć. W grupie OKE odpowiedzi również nawiązywały do podobnych treści: *trudne, ale potrzebne - skalowanie wyników*. Ze względu na odmienny program zajęć, tu także pojawiły się wskazania dotyczące *pracy z bazą wyników egzaminacyjnych oraz bank zadań*.

Treści najbardziej przydatne

W tej części ankiety, wśród uzasadnień podanych opinii w grupach nauczycieli akademickich najczęściej pojawiającymi się argumentami były następujące wypowiedzi:

- *odkrywanie zmian w efektywności oraz poszukiwanie czynników tych zmian*
- *różne tendencje w pracy szkoły obserwowane z z upływem czasu*
- *ABC o EWD*
- *porównywanie EWD na przestrzeni lat w szkole, analiza przyczyn*

- *prace z kalkulatorem EWD oraz interpretacja danych*
- *omówienie zasadności wprowadzania EWD do analizy egzaminów zewnętrznych*

Wypowiedzi tej grupy uczestników można podsumować opinią, która również często pojawiała się w tej części ankiety, że *wszystkie treści przedstawione podczas Jesiennej Szkoły EWD były dla nich przydatne*. W grupie wizytatorów ds. ewaluacji, jako przydatne często były wskazywane treści związane z *analizowaniem rocznych i trzyletnich wskaźników EWD oraz wyciąganiem wniosków na ich podstawie i formułowaniem opisu*. W związku z charakterem pracy, jako przydatne zostały ocenione również treści dotyczące *wykorzystania informacji o EWD w ocenie tworzenia raportu, modele edukacyjnej wartości dodanej*.

Uczestnicy grupy dla przedstawicieli systemu egzaminacyjnego, wskazywali z kolei na przydatność treści dotyczących *banku zadań, skalowania wyników, nowej formuły sprawdzianu i jej powiązania ze wskaźnikami EWD oraz ewaluacyjna funkcja egzaminów zewnętrznych*. Najlepiej tę część ankiety podsumowuje jedna z uczestniczek pisząc, że *wszystkie treści podczas warsztatów były przydatne*.

Najbardziej ciekawe

Wśród kwestii najbardziej ciekawych, ocenionych przez grupę nauczycieli akademickich pojawiały się zbliżone wskazania do tych podanych w treściach przydatnych do pracy. Pojawiały się takie wypowiedzi jak: *obsługa kalkulatora EWD, analiza, sposoby interpretacji wyników*. Jedna z uczestniczek napisała wprost: *analizy i wnioski, uświadomiły mi, jak wiele różnych informacji o wiedzy uczniów i nauczaniu w szkołach można uzyskać w oparciu o przedstawione narzędzie*. Ciekawe okazały się również *porównywanie wyników jednorocznych i z czterech lat oraz porównywanie efektywności szkół*, a także *prace nad studium przypadku*.

Grupa, w której pracowały osoby związane z Kuratorium Oświaty wskazywała na *trzyletnie wskaźniki EWD, jednoroczne wskaźniki, przedziały ufności*, a także *rozwiązywanie zadań przy użyciu wyszukiwarki, wnioskowanie*. W tej grupie też wyróżniony został wykład prowadzony przez Tomasza Żółtaka.

Natomiast grupa OKE najczęściej wskazywała jako ciekawe tematy związane z *nową formułą sprawdzianu, skalowaniem wyników oraz bankiem zadań*.

Co było zbędne...?

Za bardzo dobry wynik można uznać fakt, że odpowiedzi wpisywane w tej części ankiety najczęściej były następującej treści: *nie było zbędnych treści*. Jeżeli pojawiały się sporadyczne wskazania dotyczyły one osób, które miały wyższy poziom wiedzy i wskazywały na zbyt podstawowe informacje w trakcie zajęć. Uwagi pod adresem doboru treści warsztatowych kierowane były z grupy KO i związane były ze zbyt wieloma, zdaniem uczestników, treściami przydatnymi bardziej dyrektorom szkół niż wizytatorom.

Ocena organizacji Jesiennej Szkoły EWD

Każdy z uczestników Szkoły EWD i mógł ocenić również organizację konferencji. Do oceny pięciu aspektów użyto skali, odpowiadającej szkolnym ocenom **od 1 do 5**. Poniższa tabela przedstawia rozkład ocen dla poszczególnych wymiarów organizacji konferencji.

Tabela 11. Ocena organizacji konferencji.

Informacja przed konferencją	Komfort pracy w salach	Menu	Kontakt z organizatorem	Recepcja JSZ
4,7	4,6	4,8	4,8	4,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej.

Ocena organizacji konferencji wypadła bardzo dobrze. Odpowiedzi, które pojawiały się w poszczególnych ankietach były bardzo dobre bądź dobre. Można powiedzieć, że Jesienna Szkoła EWD została przygotowana w sposób profesjonalny, w pełni spełniający oczekiwania uczestników. Potwierdzają to również komentarze dotyczące samej organizacji, wśród których najczęściej wybrzmiewanym komunikatem jest *dziękuję i jestem pod wrażeniem profesjonalizmu*. Osoby, które brały już udział w wydarzeniach organizowanych przez Zespół EWD oceniały ją podobnie *znakomita organizacja jak*

zawsze. Wśród tak wielu pochwał dotyczących organizacji, najcenniejsze są jednak te najkrótsze, najbardziej jednak treściwe, zawarte w słowie *Dziękuję*.

Komentarze, komentarze.

Wśród komentarzy dotyczących całej konferencji pojawiły się następujące wpisy:

- *Bardzo mi się podobało, zajęcia rzeczowe, konkretne*
- *Bardzo dobra konferencja. Jestem zadowolona, że miałam możliwość uczestniczenia w tym spotkaniu. Dziękuję.*
- *Dziękuję. Proszę o przyszłe informacje o ciekawych przedsięwzięciach.*
- *Dziękuję za profesjonalizm w najlepszym wydaniu.*
- *Szkoda, że ostatnie.*